Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2019 йил 6 апрель, № 67 (7297) Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

КЎЧМАС МУЛККА БЎЛГАН ҲУҚУҚЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Сўнгги йилларда республикамизда кўчмас мулк объектларига бўлган ҳуқуқларни рўйхатдан ўтказиш соҳасидаги давлат хизматлари сифатини яхшилашга қаратилган бир қатор чора-тадбирлар амалга оширилди.

Шу билан бирга, ушбу соҳадаги давлат хизматлари кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш уларнинг тезкорлиги ва фойдаланиш имкониятларини оширишни, давлат органлари фаолиятининг шаффофлигига эришишни ва хизматлардан фойдаланувчиларга ахборот хизмати кўрсатишни яхшилашни тақозо этмоқда.

Ахборот-коммуникация технологияларини фаол жорий этиш, тегишли тизимларни давлат органларининг электрон маълумотлар базаларига интеграция қилиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш жараёнини соддалаштиришнинг асосий устувор йўналишлари ҳисобланади.

Кўрсатилаётган давлат хизматлари сифатини ошириш, кўчмас мулкни сотишда ортиқча тартиб-таомилларни қисқартириш, геодезия ва ер кадастри соҳасига тадбиркорлик субъектларини жалб этиш, рақамли иқтисодиётни ривожлантириш, шунингдек, 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили"да амалга оширишга оид Давлат дастуридаги вазифаларни бажаришни таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси, Адлия вазирлиги, Марказий банк ҳамда Давлат активларини бошқариш агентлигининг:

давлат нотариал идоралари томонидан — кўчмас мулкка оид битимларни тасдиқлаш ишларини амалга оширишда, кўчмас мулкнинг бир қисмига бўлган ҳуқуқлар вужудга келган, бошқа шахсга ўтган, чекланган (юкланган) ва бекор бўлган ҳоллар бундан мустасно;

Давлат активларини бошқариш агентлиги томонидан — "E-IJRO AUKSION" ягона электрон савдо майдончасида кўчмас мулкни (давлат активлари қисмида) аукцион орқали сотишда;

риэлторлик ташкилотлари томонидан — нотурар кўчмас мулк бўйича риэлторлик хизматларини кўрсатишда;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 21 октябрдаги ПҚ-2639-сонли қарори билан тасдиқланган 2017 — 2021 йилларда қишлоқ жойларда янгиланган намунавий лойиҳалар бўйича арзон уй-жойлар қуриш дастурида иштирок этаётган тижорат банклари (кейинги ўринларда — тижорат банклари) томонидан — қурилиши тугалланган уй-жойни расмийлаштиришда "ягона дарча" тамойили асосида Кўчмас мулк объектларига бўлган ҳуқуқларнинг давлат реестридан (кейинги ўринларда — Реестр) кўчирма бериш тартибини жорий этиш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

2. Белгилансинки:

2019 йил 1 сентябрдан бошлаб нотариал ҳаракатлар асосида вужудга келадиган Тошкент шаҳрида жойлашган кўчмас мулкка, 2020 йил 1 январдан бошлаб эса Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда жойлашган кўчмас мулкка нисбатан мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлар ҳақидаги маълумотлар Реестрга фақат давлат нотариал идорасининг талабномасига асосан электрон шаклдаги кадастр паспорти тайёрланганидан кейин нотариуслар томонидан ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда ҳуқуқ эгасини ўзгартириш шаклида киритилади ва бир вақтнинг ўзида Реестрдан кўчирма берилади;

(Давоми 2-бетда).

Мамлакатимизнинг жанубдаги гавҳари — Термиз шаҳрида Халқаро бахшичилик санъати фестивалининг кўтаринки руҳи маҳаллий ва хорижий меҳмонларни асосий тантаналар майдонидаги тадбирларга чорламоқда.

Фестиваль қатнашчилари Термиз халқаро аэропортида тантанали кутиб олинди.

Сурхондарёда халқаро санъат байрами шукуҳи ҳукмрон

Маълумотларга кўра, санъат анжумани арафасида 80 давлатдан 300 нафарга яқин иштирокчилар саралаш комиссияси томонидан кўриб чиқилган. Шунга кўра, юртимиздан ташқари Қозоғистон, Туркманистон, Қирғизистон, Хитой, Жанубий Корея, Эрон, Сербия, Туркия, Озарбайжон, Болгария, Бельгия, Россия ва бошқа кўплаб хорижий давлатлардан 58 нафар ижрочи иштирок этади. Фестиваль муносабати билан ўтказилажак халқаро илмий-амалий конференцияда 18 давлатдан 45 нафар хорижий олим ва тадқиқотчи қатнашиш истагини билдирган. Шунингдек, 42 давлатдан 45 нафар меҳмон, 18 давлатдан 25 нафар оммавий ахборот воситалари ходими жараёнларни бевосита кузатади, ёритади.

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ташкил этилган фестиваль жаҳоннинг турли ҳудудларида ижод қилаётган халқ оғзаки ижоди ижрочиларини бир даврага жам этди. Бамисли эртаклар шаҳарчаси бўлган тантаналар майдони санъат ва маданиятнинг жаҳоний нуфузини, унинг мазмуни ҳамда аҳамиятини ёрқин ифодалаётир. Бу ерда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан ташриф буюрган фестиваль иштирокчилари ўзларининг рамзий қўрғонларини бунёд этишган. Унда ҳудудларнинг фольклор-этнографияси, маданий ҳаёти, урф-одат, анъаналари ранг-баранг тарзда намойиш қилинмоқда.

— Бахшичилик ижодига бағишланган мана шундай фестивалнинг айнан юртимизда ўтказилишининг ҳам тарихий, ҳам маънавий асослари бор, — дейди фольклоршунос олим, филология фанлари доктори, профессор Маматқул Жўраев. — Бизда шаклланган ва асрлар давомида сайқал топган бахшичилик бугун дунё нигоҳида эканлиги ҳам бежиз эмас. Диёримизда бахшилар азалдан халқ орасида катта нуфузга эга бўлишган. Яқингача Сурхондарёда бахшилар айнан юзбоши, деб атаб келинганида ҳам мана шу ҳақиқатни кўрамиз. Яна тарихдан маълумки, бахши нафақат ижрочи, балки табиб, қабила, уруғ сардори каби вазифаларни ҳам бажарган. Бахшилар билан боғлиқ халқ мақолларининг пайдо бўлиши ва бугунги кунга қадар етиб келишида ана шу жиҳатлар кўзга ташланади.

ЮНЕСКО ташкилоти шафелиги остида ўтказилаётган фестиваль нафақат бахши-шоирлар, оқин ва жировларга ўз салоҳиятини намойиш этиш, балки сайёҳларга ҳам мафтункор юртимиз, хусусан, Сурхон воҳасидаги тарихий обидалар, ҳудуднинг гўзал табиати, бетакрор қадриятлари билан яқиндан танишиш имкониятини яратмоқда.

Санъат байрами доирасида вилоят бўйлаб маданий-маърифий ва кўнгилочар тадбирларга ҳам кенг ўрин бериляпти. Сайилгоҳларда бахшилар, фольклор жамоалари, яккахон ижрочилар, театрлар ижодий гуруҳлари томонидан ҳудудларга хос бўлган халқ қўшиқлари, лапарлар ижро этилиб, халқ томошалари намойиш қилинмоқда. Булар тадбир иштирокчиларида илиқ таассуротлар қолдиряпти.

Халқаро фестиваль муносабати билан ташкил этилган матбуот марказида мамлакатимиз ва хориж оммавий ахборот воситалари ходимлари учун зарур шароитлар яратилган бўлиб, жараёнлар тезкор ёритиб борилаётир. Жумладан, ижтимоий тармоқлар, телевидение ва радио журналистлари томонидан онлайн режимда халқаро фестиваль тадбирлари тафсилотлари нафақат маҳаллий, балки бошқа давлатлар аҳолисига ҳам етказилаётганини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Илҳом РАҲМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Ўзбекистонда маданият ва маънавият ривожига юксак эътибор қаратилаётгани диққатга сазовор»

Мухбирларимиз Халқаро бахшичилик санъати фестивалида иштирок этиш мақсадида келган хорижлик меҳмонлардан айримларининг фикр-мулоҳазаларини ёзиб олди.

Эътироф

Жон ДЮРИНГ,
шарқшунос олим (Франция):

— Ҳар қайси миллатнинг тарихи ва маданияти, аввало, унинг оғзаки ижоди — фольклор санъатида, достон ва эпосларида намоён бўлади. Шу маънода, юртингиз ноёб қадриятлари, ҳудудий табиатига мос либослари, лапар ҳамда достонлари, дўмбираю чанқовузнинг сеҳрли оҳанглари билан азалдан маълум ва машҳур. Тарихчи Шарафиддин Али Яздий "Зафарнома" асарида соҳибқирон Амир Темур даври мусиқий анжуманлари ҳақида ёзар экан, жумладан, шундай дейди: "Яхши овозли хонандалар куйлашни бошлаб, ғазалу нақш айтур эдилар. Ва турку уйғур, мўғул ва хитойу араб ва ажамдин ҳар ким ўз расми билан нағма айтур эди". Ўзбекистонда илк маротаба ташкил этилаётган Халқаро бахшичилик фестивали ушбу кўҳна анъананинг давоми сифатида турли халқларнинг бадиий жамоалари санъатини халқаро миқёсда кенг тарғиб этиш, инсониятни бағрикенглик ва маънавий комиллик йўлида бирлаштиришда муҳим аҳамиятга эга.

Мамлакатингизга кўп маротаба келганман. Сафарим ҳамиша шодлик ва унутилмас таассуротлар қолдирган. Кўплаб дўстлар орттираман. Куни кеча Тошкентда бўлганимда жамият ҳаётида юз бераётган кўплаб ўзгаришлар, хусусан, шаҳар ичида янги-янги шаҳарлар, янги метро линиялари барпо этилаётганининг гувоҳига айландим. Баҳор фасли бўлгани учун ён-атрофга гуллар ифори таралганки, бу ҳам одамга бошқача таъсир қилади. Бунёдкор ва олижаноб халқингизнинг бу фазилати алоҳида таҳсинга сазовор.

Кучен Ай Чарих САЙИН,
"Улгер" филармония ансамбли раҳбари (Хакасия Республикаси, Россия):

— Россия ва Ўзбекистон савдо-иқтисодий, фан-таълим, маданий-гуманитар соҳаларда яқин ҳамкор. Очиғи, Буюк Ипак йўлида жойлашган юртингизнинг нафақат халқ оғзаки ижоди, санъати, балки ҳунармандчиликда тўплаган бой тажрибасига ҳам қизиқишимиз катта. Термизда ўтаётган нуфузли анжуманда қатнашиш бизга ўз маҳоратимизни намойиш этиш билан бирга, ўзбек ҳунармандчилиги, маданияти, чолғу асбоблари, миллий либослари, тасвирий санъат асарлари, ҳайкалтарошлик намуналари билан яқиндан танишиш, табаррук манзилларни зиёрат қилиш имконини ҳам яратаётганидан жуда хурсандмиз.

Фестиваль ўзаро тажриба алмашиш, фикрлашиш, дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш учун ажойиб имкониятдир.

➡2

Парламент ҳаёти

Комиссия гендер тенглиги масалалари билан шуғулланади

Гендер тенглиги нафақат ахлоқий тамойил, балки иқтисодий ва ижтимоий тараққиётнинг муҳим омили ҳисобланади. Шу боис мамлакатимизда хотин-қизларнинг ўз интилиш ва қобилиятларини тўлақонли рўёбга чиқариш учун янада қулай шарт-шароитлар яратиш давлат сиёсати даражасига кўтарилган.

Президентимизнинг 2019 йил 7 мартдаги "Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари кафолатларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ҳам айнан шу мақсадга қаратилган. Унга кўра, хотин-қизларнинг гендер камситилишига йўл қўймаслик мақсадида Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси кўмагидаги Хотин-қизларнинг гендер тенглигини ҳимоя қилиш бўйича комиссия тузилиши назарда тутилган эди.

Олий Мажлис Сенатида Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар гендер тенглигини ҳимоя қилиш бўйича комиссиясининг биринчи йиғилиши бўлиб ўтди.

Комиссия раиси, Олий Мажлис Сенати Раиси Н. Йўлдошев олиб борган йиғилишда комиссиянинг низоми, 2019 йилги иш режаси ва бошқа масалалар муҳокама қилинди. Мазкур комиссиянинг асосий вазифалари қаторида мамлакатимизда гендер тенглигини таъминлаш ҳамда аёлларнинг ижтимоий турмуш шароитларини яхшилашда фаол иштирок этиши, давлат органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан аёлларнинг гендер тенглиги бузилишига оид мурожаатларини кўриб чиқиш белгиланди.

Шунингдек, аҳолининг иқтисодий фаол қатлами орасида аёлларнинг иштирокини кўпайтириш масалалари бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш вазифаси ҳам Комиссия зиммасига юклатилди. Комиссия аъзолари аёллар ҳуқуқлари камситилишининг барча шаклига барҳам бериш бўйича умумэътироф этилган халқаро нормаларни миллий қонун ҳужжатларига имплементация қилиш юзасидан таклифлар ишлаб чиқади. Бу борада халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни яхшилаш, аёлларнинг ҳуқуқий маданиятини оширишга қаратилган чораларни белгилаш ва самарали ижро қилинишини таъминлаш лозимлиги қайд этилди.

Комиссия ўз фаолиятида парламент аъзолари, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари депутатлари, сиёсий партиялар, Хотин-қизлар қўмитаси, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгаши, бошқа вазирлик ва идоралар, оммавий ахборот воситалари билан яқин ҳамкорлик қилиши белгиланди.

Йиғилишда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Тиббий-ижтимоий хизматлар сифати қачон яхшиланади?

Бугунги кунда республикамизда 15,7 минг нафар парваришга муҳтож ёлғиз фуқарога уйда ижтимоий хизмат кўрсатилмоқда, ўзгалар кўмагига муҳтож 3,6 минг нафар ёлғиз кекса ва ногиронлиги бўлган шахсга эса ҳар ойда бепул 15 турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда гигиена воситалари етказиляпти.

8,3 минг нафар ёлғиз кекса ва ногиронлиги бўлган шахс Мурувват ҳамда Саховат уйларида тўлиқ давлат таъминотида бўлиб, уларга стационар шароитларда тиббий-ижтимоий хизматлар кўрсатилмоқда.

➡3

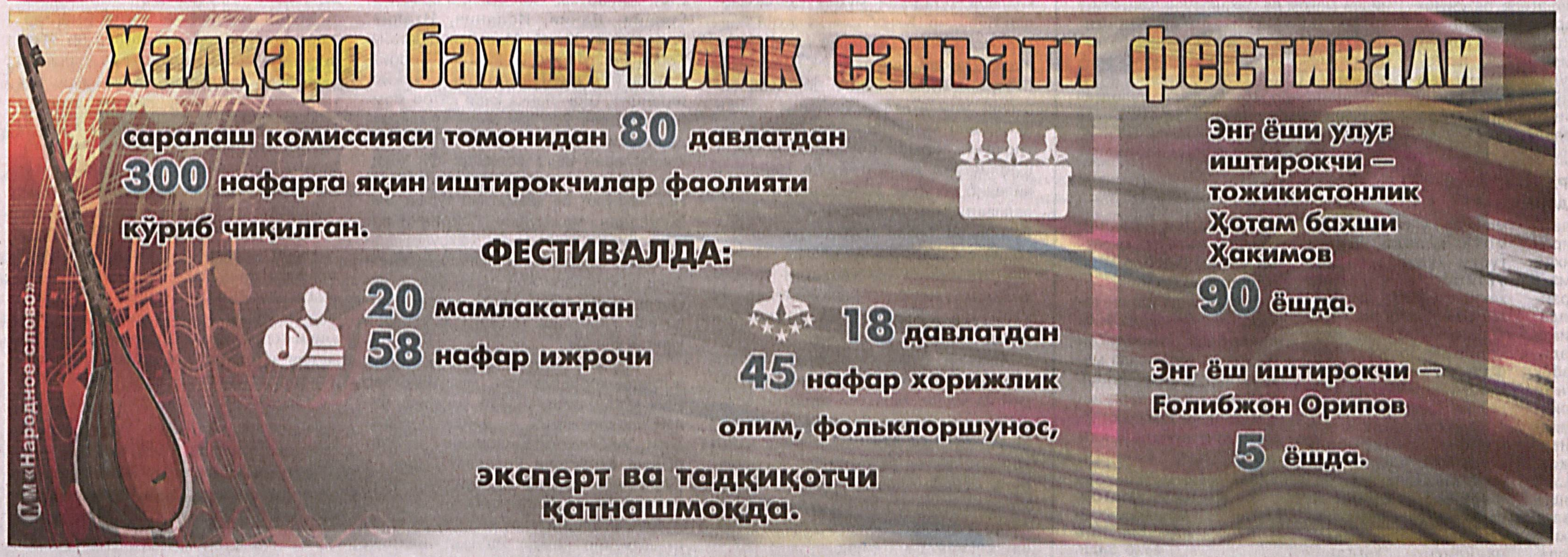

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

КЎЧМАС МУЛККА БЎЛГАН ҲУҚУҚЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

2020 йилнинг 1 январидан бошлаб уй-жойга мулк ҳуқуқини ҳамда қонун асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш учун уй-жойни фойдаланишга қабул қилиб олиш далолатномаси ва бошқа зарур ҳужжатлар тижорат банклари томонидан Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри давлат корхонасининг тегишли туман (шаҳар) филиалларига (кейинги ўринларда — давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширувчи органлар) ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда юборилади;

2020 йил 1 январдан бошлаб кўчмас мулк объектини "E-IJRO AUKSION" ягона электрон савдо майдончасида аукцион орқали сотиш (давлат активлари қисмида) ва риэлторлик хизматлари кўрсатиш натижасида вужудга келадиган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун зарур бўлган маълумотлар тегишлича Давлат активларини бошқариш агентлиги ва риэлторлик ташкилотлари томонидан давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширувчи органларга ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда юборилади;

Реестрдан кўчирма Давлат активларини бошқариш агентлиги, риэлторлик ташкилотлари ва тижорат банклари (кейинги ўринларда — ташкилотлар) томонидан мулкдорнинг хоҳишига кўра электрон ва (ёки) қоғоз шаклида кўчмас мулк объектларига бўлган ҳуқуқлар ва қонун асосидаги ипотека давлат рўйхатидан ўтказилганидан кейин ушбу бандда назарда тутилган муддатларда берилади.

3. Белгилаб қўйилсинки:

а) ташкилотларнинг маълумотлари асосида мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишда кўчмас мулк объектига бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисида ариза талаб этилмайди;

б) кўчмас мулкка нисбатан мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқларни, шунингдек, қонун асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш учун ташкилотлар томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган рўйхатга олиш йиғимлари ундирилади ва улар қуйидаги тартибда тақсимланади:

10 фоизи Адлия вазирлиги ёки Давлат активларини бошқариш агентлиги (кўчмас мулкни "E-IJRO AUKSION" ягона электрон савдо майдончасида аукцион орқали сотишда ва риэлторлик хизматлари кўрсатишда) бюджетдан ташқари жамғармаларининг шахсий ҳисобварақларига ёхуд тижорат банкларнинг банк ҳисоб рақамига;

қолган маблағлар давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширувчи органларнинг банк ҳисоб рақамига ўтказилади;

в) 2020 йил 1 январдан бошлаб кўчмас мулкнинг янги эгалари тўғрисидаги маълумотлар уларга бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилганидан кейин тегишлича давлат нотариал идоралари ва давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширувчи органлар томонидан коммунал хизматларнинг ахборот тизимларига автоматик тарзда юборилади. Бунда коммунал хизматлар кўчмас мулкнинг янги эгаларидан кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжатларни талаб қилишга ҳақли эмас.

4. Қуйидагилар:

кўчмас мулкни бегоналаштиришда давлат нотариал идорасига Реестрга уланиш имкониятини берган ҳолда, унга бино ва иншоотларнинг таркиби ва тегишлилиги тўғрисидаги маълумотномани тақдим этишни;

давлат органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан кўчмас мулк эгаларидан давлат рўйхатидан ўтказиш учун тақдим этилган ҳужжатга рўйхатдан ўтказувчи органнинг ёзуви (штампи) қўйилишини талаб қилишни;

2020 йил 1 январдан бошлаб қурилган уй-жойга мулк ҳуқуқини ҳамда қонун асосидаги ипотекани Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси органларида давлат рўйхатидан ўтказилишини таъминлаш, шунингдек, банкка рўйхатдан ўтказилган уй-жойга нисбатан мулк ҳуқуқи тўғрисидаги ҳужжат нусхасини ва қонун асосидаги ипотека давлат рўйхатидан ўтказилгани тўғрисидаги штамп қўйилган кредит шартномасини тақдим этиш бўйича қарз олувчининг мажбуриятларини назарда тутувчи тартиб бекор қилинсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси, Давлат активларини бошқариш агентлиги ва Савдо-саноат палатасининг 2020 йил 1 январдан бошлаб тажриба-синов тариқасида Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳрида кўчмас мулк бўйича кадастр муҳандиси (кейинги ўринларда — кадастр муҳандиси) институтини жорий этиш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин. Кадастр муҳандиси шартнома асосида кўчмас мулк объектларини хатловдан ўтказади (бирламчи кадастр ҳисоби бундан мустасно), уларнинг қаватма-қават режаларини тузади, техник режаларини расмийлаштиради, шунингдек, уларни техник ҳисобга қўяди. Кадастр муҳандисларига нисбатан қуйидаги талаблар назарда тутилади:

геодезия ва ер кадастри бўйича олий маълумотга эга ёки кадастр муносабатлари соҳасида касбий қайта тайёргарлик дастури бўйича таълим олган, шунингдек, тегишли малака комиссияларининг қарорлари асосида Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитасининг малака шаҳодатномасини олган шахс кадастр муҳандиси бўлиши мумкин;

малака шаҳодатномасини олиш учун шахс геодезия ва ер кадастри бўйича камида бир йил иш стажига эга бўлиши ва малака имтиҳонини топшириши шарт;

кадастр муҳандиси фаолияти билан шуғулланувчи шахс риэлторлик ташкилотлари билан меҳнат шартномасини тузади.

6. Ўзбекистон Республикаси Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги, Энергетика вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги Бош прокуратура ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси билан биргаликда 2019 йил 1 майга қадар:

а) қуйидагиларга имконият берувчи ягона тизим (интеграция тармоғи)ни яратиш:

коммунал хизматлар кўрсатувчи (газ таъминоти, совуқ сув таъминоти ва сув чиқариб ташловчи, иссиқлик таъминоти (марказий иситиш ва иссиқ сув таъминоти), электр таъминоти, маиший чиқиндиларни олиб кетиш, ўрнатиб қўйилган телефон алоқаси ва бошқалар) корхоналарнинг ахборот тизимларини интеграциялаш;

техник шартларни олиш, объектларни муҳандис-техник таъминот тармоқларига улаш бўйича шартномаларни тузиш учун ягона ариза бериш;

дебитор ва кредитор қарздорлик тўғрисидаги ҳисобни актуал ҳолатда юритиш;

ҳисобга олиш ускуналари кўрсаткичларини онлайн тартибда қайта ишлаш;

кўчмас мулкнинг кадастр рақами асосида истеъмолчининг унификация қилинган шахсий ҳисобварақасини жорий этиш;

истеъмолчиларга коммунал хизматлар тўғрисидаги маълумотларни ягона шахсий кабинетдан олиш имкониятини тақдим қилиш;

истеъмолчиларга кўрсатилган коммунал хизматлар учун ҳисобланган тўловларнинг ягона ҳисоб-китобини юбориш;

давлат органларига ягона тизимда дебитор ва кредитор қарздорлиги тўғрисидаги ахборотни тақдим қилиш;

б) ягона тизим (интеграция тармоғи)ни яратиш ва ишлатиш, шунингдек, сервер ускуналари ва тегишли ҳисоблаш асбобларини, шу жумладан, давлат-хусусий шериклик шартлари асосида ҳамда халқаро грантларни жалб этган ҳолда харид қилиш ва ўрнатишнинг молиялаштириш манбаларини белгилаш;

в) коммунал хизматлардан фойдаланишнинг ягона ҳисобини юритишни мувофиқлаштириш ва тартибга солиш бўйича ваколатли органни унинг техник ва профессионал тайёргарлигини инобатга олган ҳолда белгилаш бўйича таклифларни киритсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси:

Давлат солиқ қўмитаси, Ички ишлар вазирлиги ва Давлат персоналлаштириш маркази билан биргаликда 2019 йил 1 августга қадар Тошкент шаҳри бўйича, 2019 йил 1 декабрга қадар муддатда эса Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар бўйича мулкдорлар — жисмоний шахсларнинг шахсий идентификация маълумотлари (ЖШ ШИМ) ва мулкдорлар — юридик шахсларнинг идентификация рақамлари (ИНН) Реестрга киритилишини;

Адлия вазирлиги ва тижорат банклари билан биргаликда мавжуд ахборот тизимларига зарур ўзгартиришлар киритилишини ҳамда Реестрнинг мавжуд маълумотлар базалари билан интеграциялашувини;

Адлия вазирлиги билан биргаликда уч ой муддатда, шу жумладан, малака шаҳодатномасини бериш, кадастр муносабатлари соҳасидаги касбий қайта тайёргарлик дастури бўйича ўқитиш механизмини, шунингдек, кадастр муҳандислари фаолиятини баҳолаш ва мониторинг қилиш мезонларини назарда тутувчи кадастр муҳандиси фаолияти билан шуғулланиш тартиби ишлаб чиқилишини;

кадастр муҳандислари фаолияти мониторинги натижалари асосида Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига кадастр муҳандиси институтини такомиллаштириш бўйича таклифлар киритилишини таъминласин.

8. Давлат активларини бошқариш агентлиги 2019 йил 1 декабрга қадар риэлторлик хизматлари кўрсатиш имкониятини таъминловчи ягона ахборот тизимини ишлаб чиқиб, уни Реестр билан уйғунлаштирсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда ушбу қарорнинг талабларидан келиб чиққан ҳолда ташкилотлар томонидан маълумотларни давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширувчи органларга юбориш тартиби ишлаб чиқилишини, шунингдек, кўчмас мулк объектларига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби қайта кўриб чиқилишини таъминласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

11. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси транспорт вазири А. Ж. Раматов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2019 йил 5 апрель

«Ўзбекистонда маданият ва маънавият ривожига юксак эътибор қаратилаётгани диққатга сазовор»

Улжан БАЙБОСИНОВА (Қозоғистон):

— Термизда ташкил этилган Халқаро бахшичилик санъати фестивали Ўзбекистон раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг санъат ва маданиятга, маънавиятга юксак эътиборининг ёрқин ифодасидир.

Ўзлигини, миллий қадриятларини улуғлаган миллат юксак ҳурмат-эҳтиромга муносибдир. Гарчи, Марказий Осиё халқлари турли макон ва замонда яшаб ижод қилсалар-да, уларни муштарак тарих, ўхшаш қадриятлар бир-бирига боғлаб туради. Юртингизда бўлгани сингари Қозоғистонда ҳам халқ оғзаки ижоди асраб-авайланади. Қувонарлиси, бу борадаги анъаналар бугунги авлод томонидан пухта ўрганилиб, оқин-жировларнинг моҳир издошлари етишиб чиқмоқда. Ўзим филология фанлари номзоди сифатида бу санъатнинг келиб чиқиш тарихи, ривожланиш босқичлари ҳамда қардош халқлар достончилиги билан уйғун жиҳатларини назарий ўрганганман. Шу билан бирга, достонлар ҳам куйлайман.

Фаолиятим давомида Америка, Европа ва Осиё мамлакатларида уюштирилган концерт ҳамда халқаро танловларда қатнашиб, қозоқ халқининг ўлмас мероси — халқ достонларига сингдирилган инсонни улуғлаш, ўзаро меҳр-муҳаббат, умуминсоний ғоя ва мақсадларни тараннум этиб келаётганимдан бахтиёрман.

Термиздаги Халқаро бахшичилик санъати фестивали бошқа санъат анжуманлари қатори ижодий фаолиятимда эсда қоларли воқеликлар билан алоҳида ўрин эгаллашига ишонаман. Шу билан бирга, ушбу байрам халқларимиз ўртасидаги дўстлик, биродарлик, ҳамжиҳатлик ришталарини янада мустаҳкамлайди.

Азизбек ЗИЁЕВ, Тожикистон халқ ҳофизи:

— Ўзбек — тожик халқларининг тўй-тантаналари бахшиларнинг куй-қўшиқлари билан янада файзли ўтади. Бахшиларни ўз халқининг бийрон тилига қиёслагим келади. Бинобарин, достон ижрочисининг маҳорати минглаб одамларни бир даврада жамлаш, уларга завқ-шавқ улашиш қудратига эга. Шуни ҳам айтиш керакки, келажакка интилиш учун киши, аввало, тарихини яхши англаши, ўз халқининг маданий меросларини қадрлаши жуда муҳим. Чунончи, достонлар узоқ ўтмиш ҳақида бизга жонли ҳикояларни сўзлайди, гўё. Демакки, ёзма манбалар шакллангунига қадар ижодий жараённи ўзида акс эттирган халқ оғзаки ижоди намуналари биз учун беқиёс манбадир. Термизда ўтказилаётган Халқаро бахшичилик санъати фестивали айни жиҳатлари билан ҳар қанча таҳсинга лойиқ. Бу ўзбек достончилик мактаби ва унинг ижодий ютуқларини жаҳонга кенг тарғиб этишга хизмат қилади. Шу билан бирга, юртингизда ўсиб келаётган ёш авлод қалбида ўз халқи тарихи билан ғурурланиш, миллий ўзликни англаш, бой меросни асраб-авайлашга масъуллик ҳиссини оширади, деб ўйлайман.

Бизнинг мамлакатда ҳам вақти-вақти билан бахшичилик танловлари ўтказилади. Бир неча маротаба республика, вилоят миқёсидаги фестивалларда қатнашиб, ўз ижодимни намойиш қилганман. Халқаро танловларда мунтазам иштирок этиб келаман. Жумладан, бир неча йил аввал Тошкент шаҳрида ўтган достон ижрочилари мусобақасида "Гўрўғли" достонининг энг яхши ижрочиси мақомига сазовор бўлгандим. Ижроимдаги 30 дан ортиқ достонлар Тожикистон радио ва телевидениесининг олтин фондида сақланади.

Магдалина ВАЛДИВИА, санъатшунос (Мексика):

— Бахшичилик — мураккаб, аммо ноёб санъат. Халқ достонлари, эposлари қайси тилда куйланмасин, тингловчи қалбига бирдек кириб боради. Инсонда Ватан туйғусини жўш урдиради. Миллий қадриятларга, нафис ва сержило табиатга меҳр уйғотиб, ардоқлашга даъват этади.

Санъатшунос сифатида бахшичилик санъатининг тарихини, ўзига хос қирраларини ўрганганман. Бу санъат шоирнинг ҳам, носирнинг ҳам, актёрнинг ҳам, бастакору хонанданинг ҳам ижодида алоҳида ўрин тутган. Шу боис бугун уларнинг санъатида бахшичилик анъаналари кўзга ташланади.

Ўзбекистон мен учун бегона эмас. Яқинда Шаҳрисабз шаҳрида ўтказилган Халқаро мақом санъати анжуманида ҳам иштирок этгандим. Юртингиз табиати, халқингиз санъатсеварлиги, маданиятингизнинг қанчалик бой ва сермазмунлигидан яхши хабардорман. Айни пайтда давлатингиз томонидан мақом ва бахшичилик санъатини ўрганиш, уни тадқиқ этишга қаратилаётган эътибор юксак эътирофга муносиб. Зеро, ўтмишию маданиятига содиқ қолган, миллий анъаналарини асраб, келгуси авлодга безавол етказишга интилаётган халққина Ер куррасида ўз номини, тилини ва эътиқодини сақлаб қолишга қодир.

Майленне Де ЛАРА, журналист (Канада):

— Дунёда халқлар, элатлар кўп. Ҳар бирининг ўзига хос тарихий илдизлари бор. Демакки, улар ўз ҳаёт тарзидан келиб чиққан ҳолда, урф-одат ва қадриятларга амал қилишади. Рости, мен учун ўзбек халқининг маданий ҳаёти жозибадор кўринди. Халқингизнинг миллий либослари, ҳунармандчилиги, айниқса, ранг-баранг санъати дунёга кўз-кўз қилишга арзигулик. Фестиваль майдонидаги умумий манзара эртаклар оламини кўз ўнгингизда намоён қилади. Бизга турли ҳудудларга хос эътиборли жиҳатлар ҳақида сўзлаб беришди. Самарқанд нонлари, Хоразм таомлари, Сурхондарё фольклори, Фарғона вилояти ҳунармандчилиги менда ҳайрат ва ҳавас уйғотди.

Сурхондарёдаги Ал-Ҳаким Ат-Термизий ёдгорлиги, "Султон Саодат" мажмуаси ҳамда Фаёзтепада бўлиб, бу заминда диний бағрикенглик азалдан мавжуд эканлигига, маданий объектларни сақлаб қолишга эътибор юксаклигига яна бир бор амин бўлдим.

Юртингизда кўрган-кечирганларим ҳақида ўзим раҳбарлик қиладиган "Diplomat" журналида мақола чоп этаман. Зотан, бу ерга келиб, Ўзбекистон ҳақидаги таассуротларим кутганимдан ҳам зиёда бўлди.

«Халқ сўзи» мухбирлари Илҳом РАҲМАТОВ, Муҳаммаджон АҲМАДЖОНОВ ёзиб олди.

АСЛ ЧОЙ, ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МАРКАЗ ВА МАҲОРАТ ДАРСЛАРИ

Пойтахтимиздаги "Ўзэкспомарказ" мажмуасида бўлиб ўтган "Озиқ-овқат саноати — "UzFood — 2019" ўн тўққизинчи халқаро кўргазмасида шу каби янгиликлар билан танишиш имкони бўлди.

Кўргазма

Мазкур кўргазма, шубҳасиз, соҳа вакиллари кутадиган муҳим тадбирлардан биридир. Бинобарин, у ўтган йиллар мобайнида маҳаллий ва хорижий ишлаб чиқарувчилар учун озиқ-овқат бозорида йўналишларни белгилаб берувчи, мамлакатлар ўртасида савдо-иқтисодий муносабатларни ривожлантирувчи, тармоқ пешқадамларининг фаолиятини кенгайтирувчи майдонга айланиб улгурди. Иқтисодиётни либераллаштириш, минтақанинг энг йирик бозорлари билан мақбул савдо-иқтисодий алоқалар ҳамда давлат томонидан хорижий инвесторларга тақдим қилинаётган кенг имкониятлар бу каби кўргазмалар долзарблигини янада оширади.

Ҳозирги кунда озиқ-овқат саноати мамлакатимиз иқтисодиётининг энг муҳим ва жадал тараққий этаётган соҳаларидан бири ҳисобланади. Ўз-ўзидан аёнки, бу маҳсулот етиштириш, қайта ишлаш, сақлаш ва қадоқлаш ускуналарига бўлган талабни ҳам оширади. Халқаро кўргазма айнан шундай масалалар ечимини топишга хизмат қилиши билан аҳамиятлидир.

Жорий йилги анжуманда Австрия, БАА, Беларусь, Болгария, Германия, Греция, Дания, Испания, Италия, Қозоғистон, Хитой, Малайзия, Латвия, Корея Республикаси, Россия, Сербия, Словакия, АҚШ, Польша, Туркия, Франция, Шри-Ланка каби қатор мамлакатларнинг 200 дан ортиқ компаниялари вакиллари қатнашгани бу каби имкониятларни ишга солишда қўл келиши, шубҳасиз. Зеро, улар таклиф этган маҳсулот ва хизматлар турфа хил. Жумладан, мажмуанинг биринчи павильонидан озиқ-овқат маҳсулотлари ва қўшимчалари, ичимликлар ҳамда нон ёпиш ускуналари жой олган бўлса, иккинчи павильондан қайта ишлаш, совитиш, қадоқлаш тармоғи жиҳозлари ўрин эгаллади.

— Биз нон ва қандолатчилик маҳсулотлари қоришмалари, музқаймоқлар учун қўшимчалар ишлаб чиқариш билан шуғулланамиз, — дейди Польшадаги "АКО" компаниясининг экспорт бўйича директори Родаслав Герка. — Кўргазмага ҳам айнан шундай маҳсулотларимизни келтирганмиз.

Бундан ташқари, бу йил чой ва қаҳва етиштириш ҳамда ишлаб чиқариш йўналишига ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Яъни қизиқувчилар уч кун давомида асл чой ва қаҳвадан татиб кўришди, ушбу йўналишдаги семинарларда иштирок этишди.

Кўргазма доирасида етказиб берувчилар билан харид қилувчилар учрашувларини ўтказиш учун ихтисослаштирилган майдон — "Ритейл-марказ" ташкил этилди. Бу музокаралар ўтказиш ва амалий ҳамкорликка киришиш учун айни муддаодир. Қолаверса, илк маротаба АҚШнинг гўштни экспорт қилиш бўйича федерацияси (USMEF) мутахассислари томонидан мармарсимон гўшт тайёрлаш ва у билан ишлаш борасида маҳорат дарслари уюштирилди.

Қисқаси, "Озиқ-овқат саноати — "UzFood — 2019" халқаро кўргазмаси мамлакатимиз озиқ-овқат саноати ривожи, унинг тармоқларига инновацияларни қўллаш, мавжуд муаммолар ечимини топиш ҳамда қўшимча имкониятларни ишга солишга хизмат қилиши турган гап.

Халқаро кўргазма "Iteca Exhibitions" компанияси томонидан тегишли вазирлик ва идоралар билан ҳамкорликда ўтказилди.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ («Халқ сўзи»).

Ҳаким ЙЎЛДОШЕВ олган суратлар.

Тиббий-ижтимоий хизматлар сифати қачон яхшиланади?

1 Ўтган давр мобайнида мамлакатимизда уларга кўрсатиладиган тиббий-ижтимоий хизматларнинг ташкилий-ҳуқуқий асослари мустаҳкамланиб, давлат ва тармоқ дастурлари қабул қилинди. Хусусан, "Кексалар, ногиронлар ва аҳолининг бошқа ижтимоий эҳтиёжманд тоифалари учун ижтимоий хизматлар тўғрисида"ги Қонун ушбу йўналишдаги умумий талабларни ва асосий тамойилларни белгилайди. Ягона тиббий-ижтимоий ёрдам сиёсатини шакллантириш ва амалга оширишда Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузурида Тиббий-ижтимоий хизматлар агентлиги ташкил этилди.

Олий Мажлис Сенатининг Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари қўмитаси томонидан "Тиббий-ижтимоий хизматлар сифатини яхшилашнинг долзарб масалалари" мавзуида уюштирилган давра суҳбатида бу борада қилинаётган ишлар муҳокама этилди.

— Ушбу йўналишда амалга оширилаётган саъй-ҳаракатларга қарамасдан, соҳада қатор муаммолар сақланиб қоляпти, — дейди Олий Мажлис Сенати аъзоси Д. Ташмуҳамедова. — Хусусан, кексалар, ногиронлиги бўлган шахслар ва аҳолининг бошқа эҳтиёжманд қатламларини қўллаб-қувватлаш ҳамда уларга манзилли ижтимоий хизмат кўрсатиш, жамиятга мослаштириш ва саломатлигини қайта тиклаш бўйича ихтисослаштирилган махсус хизматлар давлат органининг мавжуд эмаслиги соҳанинг самарали ривожланишига тўсиқ бўлмоқда.

Тадбирда шу ва бошқа муаммолар таҳлил қилиниб, уларни ҳал этиш бўйича аниқ таклиф ва тавсиялар илгари сурилди. Хусусан, давра суҳбати иштирокчилари республикамизда мавжуд эҳтиёждан келиб чиқиб, тиббиёт олий ўқув юртларида тиббий-ижтимоий хизматчиларни тайёрлаш тизимини ишлаб чиқиш заруратини қайд этдилар. Шунингдек, мамлакат миқёсида тиббий-ижтимоий хизматларни ривожлантириш концепциясини ҳамда уларнинг сифатини ошириш бўйича давлат дастурини ишлаб чиқиш таклифи ҳам билдирилди.

Давра суҳбати якунлари бўйича тегишли вазирлик ва идораларга юбориладиган тавсиялар қабул қилинди.

Мунисхон КАРИМОВА
(«Халқ сўзи»).

Муносабат

Ўзбекистоннинг инсон ва меҳнат ҳуқуқларини таъминлаш борасидаги сиёсати хорижда юксак баҳоланмоқда

АҚШ федерал агентликлари 2010 йилда Ўзбекистон пахтасини мажбурий ва болалар меҳнатидан фойдаланилган ҳолда етиштирилган маҳсулотлар "қора рўйхати"га киритиб, уни харид қилишни тақиқлаб қўйган эди.

Яқинда АҚШ Меҳнат департаменти томонидан Ўзбекистон пахтаси ушбу рўйхатдан чиқарилди, бу мамлакатимиз янги давр ва янгича қарашлар билан жадал ривожланаётгани, ушбу жараён эса халқаро доирада тан олинаётганининг яна бир исботи бўлди. Қолаверса, юртимизнинг халқаро имиджи, иқтисодиётнинг қишлоқ хўжалиги, пахтани қайта ишлаш, тўқимачилик ва енгил саноат соҳалари, шунингдек, экспорт салоҳияти ривожланиши учун катта имкониятлар эшиги очилди. Чунки илгари пахтамиз, у асосида ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотиб олиш учун махсус рухсат олинар эди. Бундан ташқари, бевосита уларга тегишли бўлмаса-да, текстиль соҳасининг нуфузли бренд компаниялари обрўсини йўқотмаслик мақсадида маҳсулотларимизни харид қилишдан ўзини тияр эди. Мана энди биз учун жаҳон бозорлари янада кенгроқ очилди. Бу, албатта, осонликча қўлга киритилгани йўқ.

Президентимиз БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида сўзлаган нутқида Ўзбекистонда болалар ва мажбурий меҳнатга барҳам бериш бўйича таъсирчан чоралар кўрилганини таъкидлади.

Дарҳақиқат, бу борада Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги олдига ҳам қатор муҳим вазифалар қўйилди. Вазият комплекс ўрганилганда, 2016 йил ҳолатига кўра, қуйидаги муаммолар аниқланди.

Хўш, улар нималардан иборат эди? Мажбурий меҳнатни тўхтатишга қаратилган сиёсий эркинликнинг йўқлиги, мамлакатимизда пахта йиғим-терими қишлоқ хўжалигининг мажбурий "маданий анъана"сига айланиб, экин майдонларининг 44 фоизини пахта ташкил этиши, ҳар йили "пахта ҳашари"га мактаб ўқувчилари, талабалар, муаллимлар, тиббиёт ходимлари ва бошқа аҳоли қатламлари иштирокида жами 1 миллионга яқин кишини жалб қилиниши, фермерлардан сотиб олинаётган пахта нархи ва 1 килограмм пахтани қўлда териш учун сарфланадиган меҳнат ҳақининг пастлиги, ҳуқуқ ҳимоячилари ва мустақил кузатувчилар фаолияти чекланганлиги, ОАВ ва жамият орасида мажбурий меҳнат борасидаги муаммоларнинг ошкор этилмаслиги, пахта терими даврида мажбурий меҳнатга йўл қўйган амалдорларга жазо қўллаш принципининг мавжуд эмаслиги каби омилларни шулар сирасига киритиш мумкин.

Тан олиш керак, санаб ўтилган муаммоларга қарши курашиш осон бўлмади. Негаки, болалар ва мажбурий меҳнатни бартараф этишга барча давлат бошқаруви органларининг комплекс ёндашувисиз эришиш мушкул эди. Шунингдек, инсон ҳаёти ва фаолиятининг барча соҳасида мажбурий меҳнатнинг олдини олиш ҳамда унга тўлиқ барҳам беришга доир аниқ ҳамда амалий чора-тадбирлар талаб этиларди.

Шу мақсадда Халқаро меҳнат ташкилоти (ХМТ) билан фаол ҳамкорлик йўлга қўйилиб, унинг 14 та, шу жумладан, 8 та асосий конвенцияси, хусусан, болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатга қарши курашишга доир конвенциялари ратификация қилинди. Республикада ХМТ конвенцияларини ҳаётга татбиқ этишга доир миллий ҳаракатлар режаси қабул қилинди. Мазмун-моҳияти ХМТ методологияси бўйича миллий меҳнат қонунчилигини ҳамда меҳнат бозорини ривожлантиришга, бандликни, ижтимоий муҳофазани, аҳоли билан мулоқотни таъминлашга йўналтирилган "Муносиб меҳнат бўйича мамлакат дастури" татбиқ этилди. Ушбу ташкилот экспертлари иштирокида қишлоқ хўжалигида болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатдан фойдаланиш мониторингини олиб

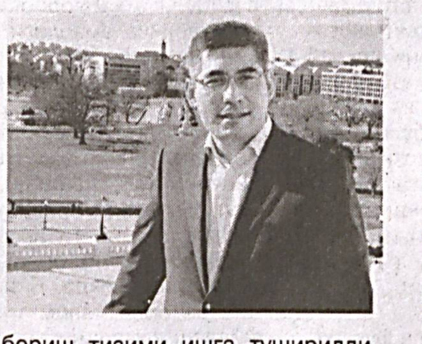

бориш тизими ишга туширилди. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида болалар меҳнатига тўлиқ барҳам бериш, мажбурий меҳнатнинг олдини олиш ва бунга йўл қўймаслик учун етарли норматив-ҳуқуқий базани шакллантириш имконияти юзага келди. Бу жаҳон ҳамжамияти, хусусан, ХМТ, Жаҳон банки ва Европарламент томонидан юқори баҳоланди.

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ходимларнинг кафолатланган меҳнат ҳуқуқларини таъминлаш, бирон-бир шаклдаги мажбурий меҳнатдан фойдаланиш ҳолатларини ўз вақтида аниқлаш ҳамда бартараф этиш бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги меъёрларига риоя қилинишини назоратга олиш чораларини ишлаб чиқди. 2018 йили пахта мавсумида республикамизда мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича Давлат меҳнат инспекциясидан 200 нафардан зиёд инспекторлар жалб қилинди. Буларнинг барчаси ўз самарасини берди. Чунончи, 2017 йилдан бошлаб пахта теримига болалар ва талабалар жалб этилиши тақиқланди, кейинги йили эса пахта йиғим-теримига тиббиёт ходимлари ҳамда ўқитувчилар чиқарилмади. 2015 йилдан 2019 йилгача пахта экишга мўлжалланган экин майдонлари ҳажми 24,6 фоиз қисқартирилди.

Жамоат фонди ҳисобига пахта теримига эркин ёллаш ҳамда терим ҳақини муносиб баҳолашнинг механизми такомиллаштирилди. Натижада фермердан 1 тонна пахта сотиб олиш баҳоси 1 миллион 218 сўмдан 4 миллион, яъни 228 фоиз, 1 килограмм пахтанинг терим баҳоси эса 285 сўмдан 950 сўмга, 234 фоиз ўсишига эришилди. Мажбурий ва болалар меҳнатини қўллашга доир 2200 га яқин аризалар ўрганиб чиқилиб, 300 га яқин ноқонуний ҳолатлар аниқланди, 40 га яқин мутасаддилар ўз вазифасидан озод қилинди. ОАВ орқали мажбурий меҳнат муаммолари эркин тарзда ёритила бошланди. Ҳуқуқ ҳимоячилари ва мустақил кузатувчилар билан ҳамкорлик ҳамда очиқ мулоқот йўлга қўйилди. Ва ниҳоят, 2019 йил февраль ойида ҳукуматимиз делегацияси АҚШнинг "Cotton Campaign" халқаро коалициясининг навбатдаги йиллик йиғилишига таклиф қилинди. Делегациямизни қабул қилган ҳукумат доиралари, халқаро ҳуқуқ ташкилотлари ҳамда АҚШ Меҳнат департаменти, жумладан, бир қатор молиявий ташкилотлар Ўзбекистонда кейинги икки йил ичида инсон ва меҳнат ҳуқуқи борасида олиб борилаётган изчил сиёсатни ижобий баҳоладилар.

Халқаро экспертлар таъкидлашича, АҚШ томонидан ўзбек пахтасини олишга қўйилган тақиқнинг бекор қилиниши нафақат Ўзбекистон учун янги имкониятларни яратади, балки Марказий Осиё бозоридаги вазиятни ҳам тубдан ўзгартириши мумкин. Бу эса Ўзбекистоннинг экспорт ва логистика имкониятларига боғлиқ эканлиги эътироф этилди. Албатта, булар халқаро йирик текстиль брендлари учун яхши чорловдир. Бинобарин, ушбу фикрлар Ўзбекистон тўқимачилик маҳсулотларига бўлган муносабатни ижобий томонга ўзгартириши муқаррар.

Шерзод КУДБИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
бандлик ва меҳнат муносабатлари вазири.

ЎЗБЕКИСТОН — ҚОЗОҒИСТОН:

ХАВФСИЗЛИК ЙЎНАЛИШИДАГИ ҲАМКОРЛИК КЕНГАЙМОҚДА

Тошкент шаҳрида 5 апрель куни Ўзбекистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси Хавфсизлик кенгашлари девонлари икки томонлама маслаҳатлашувининг бешинчи раунди бўлиб ўтди.

Музокаралар Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Хавфсизлик кенгаши котиби Виктор Маҳмудов ва Қозоғистон Республикаси Президенти ёрдамчиси — Қозоғистон Республикаси Хавфсизлик кенгаши котиби Калмуханбет Касимов раислигида ўтди.

Учрашувда томонлар Ўзбекистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси Хавфсизлик кенгашлари девонлари ўртасидаги навбатдаги маслаҳатлашувларнинг ўтказилишини юқори баҳолаб, Марказий Осиё мамлакатларида минтақавий хавфсизлик, барқарорлик ва мустаҳкам тараққиётни таъминлашда ушбу тадбирларнинг муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади.

Ўзбекистон — Қозоғистон ўртасида хавфсизлик бўйича ўзаро ҳамкорлик кўп қиррали хусусиятга эга бўлиб, абадий дўстлик, яхши қўшничилик ва стратегик шериклик тамойилларига асосланади.

Қайд этилганидек, 2017 — 2019 йилларда ҳамкорликда хавфсизликка умумий таҳдидлар ва хавфларга қарши кураш соҳасида юқори натижаларга эришилди.

Тадбирда икки мамлакат чегара ҳудудлари ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларининг хавфсизлик ва давлат органлари фаолиятини идоралараро даражада мувофиқлаштириш соҳаларидаги ҳамкорлигини янада кенгайтириш ҳамда чуқурлаштириш муҳим аҳамиятга эга экани яна бир бор таъкидланди.

Учрашувда Афғонистондаги вазият, Марказий Осиёда ривожланиш истиқболлари, чегара ўтказиш пунктлари фаолиятининг узлуксизлигини таъминлаш, диний экстремизмнинг олдини олиш бўйича тажриба алмашиш ҳамда божхона қонунчилигидаги қоидабузарликларга қарши курашиш масалалари бўйича ваколатли органлар ўртасидаги ҳамкорлик йўналишлари кўриб чиқилди.

Марказий Осиёда яхши қўшничиликни янада мустаҳкамлаш, барқарор ва мустаҳкам ривожланишни таъминлаш масалалари муҳокама қилинди.

Хавфсизлик соҳасида ҳамкорлик бўйича 2019-2020 йилларга мўлжалланган "Йўл харитаси"да белгиланган вазифаларни изчил амалга ошириш, эришилган келишувлар ижросини ўз вақтида тўлиқ таъминлашнинг муҳим аҳамиятга эга экани қайд этилди.

Тадбирда Ўзбекистон — Қозоғистон ўртасида хавфсизлик соҳасида ҳамкорликни янада ривожлантиришга доир қатор ташаббус ва таклифлар ишлаб чиқилди. Юқори суръатларда давом этаётган муносабатларни мустаҳкамлаш ва янги босқичда давом эттиришнинг муҳимлиги алоҳида таъкидланди.

Абдулазиз МУСАЕВ,
ЎзА мухбири.

Диққат, танлов!

ЖУРНАЛИСТИКА СОҲАСИДА «ОЛТИН ҚАЛАМ» XIV МИЛЛИЙ МУКОФОТИ

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси ва Журналистларни қайта тайёрлаш маркази қатор ташкилотлар билан ҳамкорликда миллий ва халқаро журналистиканинг энг юксак ютуқларини кенг оммалаштириш, оммавий ахборот воситалари ходимлари фуқаролик позицияларини намоён этишлари учун кенг шароит яратиш ҳамда журналистларда танқидий-таҳлилий мушоҳада ва ижодий фаолиятга янгича ёндашувларни шакллантириш ҳамда рағбатлантириш мақсадида "Олтин қалам" XIV Миллий мукофоти учун халқаро танловни ўтказади.

3 май — Жаҳон матбуоти эркинлиги кунига бағишланган бу танловга 2018 йилнинг 31 мартидан 2019 йилнинг 31 мартигача — бир йил давомида газета ва журналларда чоп этилган, радио орқали эфирга узатилган ҳамда телевидениеда кўрсатилган ва интернет нашрларида берилган материаллар 2019 йилнинг 15 апрелигача қабул қилинади.

Танлов ғолиблари учун қуйидаги мукофотлар таъсис этилган:

Журналистика соҳасида бош миллий мукофот.
Ғолиб махсус диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони, статуэткаси ва Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам иш ҳақининг 200 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланади.

Асосий мукофотлар:

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (телевидение — 1, 2, 3-ўринлар);

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (радио — 1, 2, 3-ўринлар);

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (босма оммавий ахборот воситалари — 1, 2, 3-ўринлар);

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (интернет-журналистика — 1, 2, 3-ўринлар).

Биринчи ўринни олган ғолиблар диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони, статуэткаси ва энг кам иш ҳақининг 160 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Иккинчи ўринни олган ғолиблар диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони, статуэткаси ва энг кам иш ҳақининг 140 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Учинчи ўринни олган ғолиблар диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони, статуэткаси ва энг кам иш ҳақининг 120 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Рағбатлантирувчи мукофотлар учун номинациялар:

инсон ҳуқуқлари мавзуидаги энг яхши материал;

чет эллик журналистнинг Ўзбекистон ҳақидаги энг яхши материали учун;

энг яхши фоторепортаж;

энг яхши матбуот хизмати.

Мазкур номинациялар ғолиблари диплом, "Олтин қалам" статуэткаси ва энг кам иш ҳақининг 50 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

"Олтин қалам" танлови ғолибларини мукофотлаш, шунингдек, уни ўтказиш билан боғлиқ сарф-харажатлар Ўзбекистон ижодкорларини қўллаб-қувватлаш "Илҳом" жамоат фондининг молиявий кўмагида амалга оширилади.

Шунингдек, миллий ҳамкорлар ҳамда қатор халқаро ташкилотларнинг Ўзбекистондаги ваколатхоналари ва элчихоналар ҳам ўз рағбатлантирувчи мукофотларини таъсис этган (илова қилинади).

Танлов шартлари:

Танловга теле, радио, босма материаллар ҳамда интернет нашрларида эълон қилинган ишлар тақдим этилади (5 тадан кам бўлмаслиги керак).

Телевидение бўйича видеоматериаллар (CD, DVD дискда) 3 дақиқадан 30 дақиқагача бўлиши керак.

Радиоэшиттиришлар (CD, DVD дискда) 5 дақиқадан 30 дақиқагача бўлиши керак.

Матбуот ва интернет материаллари асл нусхада ёки кўчирма нусхада тақдим этилиши лозим.

Танловга юборилган материалларга қуйидагилар илова қилиниши лозим:

— муаллиф ҳақида маълумотнома (объективка);

— муаллифнинг тураржойи, уй ва иш телефонлари;

— паспорт нусхаси.

Танлов ғолибларини тантанали мукофотлаш маросими 2019 йил 3 май — Жаҳон матбуоти эркинлиги куни тантанали равишда ўтказилади.

Мукофот бир шахсга такроран берилмайди.

Материаллар "Олтин қалам" танловига" деб кўрсатилган ҳолда, қуйидаги манзилга юборилиши лозим:
100011, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй.
Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси, 3-қават.
Телефонлар: 71-244-64-61; 71-244-37-87. www.journalist.uz

Илова

"Олтин қалам" XIV Миллий мукофоти учун халқаро танлов доирасида миллий ҳамкорлар таъсис этган номинациялар:

Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши:

"Меҳнат муносабатлари ёритилган энг яхши материал учун";

"Ижтимоий шериклик мавзуси ёритилган энг яхши материал учун".

Ўзбекистон Мустақил босма ОАВ ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди:

"Ҳудудий янгиликларни ўзига хос услубда босма ва интернет нашрларида ёритган журналист";

"Интернет тармоғида юртимизнинг ижобий имиджини оширишга қаратилган мақолалар тайёрлаган журналист";

"Ҳукуматимиз томонидан коррупцияга қарши курашишда олиб борилаётган ислоҳотларни таҳлилий ёритган журналист";

"Давлатимиз томонидан кам таъминланган оилалар учун амалга оширилаётган лойиҳалар тўғрисида тайёрланган таҳлилий мақола".

"Олтин қалам" XIV Миллий мукофоти учун халқаро танлов доирасидаги халқаро ташкилотлар номинациялари:

1. ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси:

"Журналистнинг ахборот олиш имкониятлари масалалари";

"Журналистларнинг профессионал фаолияти ҳимояси учун".

2. Европа Иттифоқининг Ўзбекистондаги делегацияси:

"Ўзбекистоннинг ташқи савдо сиёсати ривожи тўғрисидаги энг яхши материал учун".

"Европа Иттифоқи ва Ўзбекистон ўртасидаги ҳамкорлик ёритилган энг яхши фото ёки видеоҳисобот (блог, видеофильм ёки бошқа визуал маҳсулот) учун".

3. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Ўзбекистондаги лойиҳалари координатори офиси:

"Терроризмга қарши курашда ОАВнинг роли".

4. Америка Қўшма Штатлари элчихонаси:

"Иқтисодиётни ривожлантиришда Америка — Ўзбекистон муносабатлари ёритилган энг яхши материал учун".

5. Россия Федерацияси элчихонаси:

"Россия ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатлар ривожига бағишланган энг яхши материал учун".

6. Туркия Республикаси элчихонаси:

"Ўзбекистон ва Туркия ўртасида инвестиция лойиҳаларини ривожлантириш масалаларига бағишланган энг яхши материал учун";

"Ўзбекистон ва Туркия ўртасида туризмни ривожлантириш масалаларига бағишланган энг яхши материал учун";

"Туркия ва турк маданияти ҳақидаги энг яхши материал учун";

"Туркия ташқи сиёсати ҳақидаги энг яхши материал учун".

7. Хитой Халқ Республикаси элчихонаси:

"Ўзбек — хитой икки томонлама ҳамкорлиги тўғрисидаги энг яхши материал учун";

"Бир макон, бир йўл" лойиҳаси доирасидаги ҳамкорлик мавзуига бағишланган энг яхши материал учун";

"Хитой тўғрисидаги энг яхши материал учун".

8. "Project HOPE" (АҚШ):

"Босма/интернет ОАВда сил касаллигига қарши кураш ҳақидаги энг яхши материал учун";

"Сил касаллигига қарши кураш мавзуига бағишланган энг яхши теле/радиоматериал учун";

"Сил касалига мубтало бўлган одамларни камситишга қарши кураш (ёки сил касалига мубтало бўлганларга нисбатан бағрикенгликни шакллантириш) мавзуидаги материал учун".

9. "Минтақавий мулоқот" халқаро нодавлат ташкилоти (Словения):

"ОАВда коррупцияга қарши кураш масалалари энг яхши ёритилган материал учун".

10. "DVV International" (Германия):

"Аҳолининг заиф қатламларини ижтимоий ва психологик қўллаб-қувватлашда фуқаролик жамияти ва ОАВнинг роли тўғрисидаги материал учун".

11. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Атом энергетикасини ривожлантириш агентлиги ва "Росатом" давлат корпорацияси:

"Ўзбекистоннинг атом энергетикаси мавзуи ёритилган энг яхши материал учун".

Маънавият

Болалар китоблари ҳафталиги

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонасида болалар китоблари ҳафталиги бўлиб ўтди.

Мактаб ўқувчилари ва кенг жамоатчилик иштирок этган ушбу ҳафталикдан кўзланган асосий мақсад — ёшларни кичиклигиданоқ мутолаага ўргатиш, уларнинг маънавий ҳамда интеллектуал салоҳиятини янада ривожлантиришдан иборат.

Ҳафталик доирасида "Китобларнинг туғилган куни", "Мутолаа учун тавсия қилинган китоблар", "Эртак терапия", "Мовий чамадон ташрифи", "Топган топалоқ", "Севимли китобим муқоваси" сингари мавзуларда қизиқарли ўйинлар, мушоиралар, учрашувлар ва бошқа тадбирлар ўтказилди.

— Биз, ёшлар камолотига қаратилаётган эътиборни ҳар куни, ҳар қадамда кўриб, ҳис этиб турибмиз, — дейди Юнусобод туманидаги 265-умумтаълим мактаби ўқувчиси Зебо Жамолова. — Ҳафталик жуда ҳам қизиқарли ташкил қилинди. Масалан, Ўзбекистон Миллий кутубхонаси бўйлаб саёҳат уюштирдик. Бу ерда китобхонлар учун барча шароит яратилган экан. Аудиториялар кенг ва ёруғ. Жаҳон болалар адабиётининг энг сара намуналари бор.

Муҳаммаджон АҲМАДЖОНОВ.

Ҳаким ЙЎЛДОШЕВ олган сурат.

ЭЪЛОН

«Ўзстандарт» агентлиги ҳузуридаги Стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш илмий-тадқиқот институти
тугатилиб, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш илмий-тадқиқот институти этиб қайта ташкил қилинаётгани муносабати билан институтга оид масалаларни кўриб чиқиш учун икки ой ичида қуйидаги манзилга мурожаат этишингиз мумкин:
100059, Тошкент шаҳри, Чўпонота кўчаси, 9-«В» уй. Телефон: 71-253-85-67.

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси уюшма аъзоси, "Ҳуррият" газетаси бош муҳаррири Абдурасул Жумақуловга отаси
ПАРДА бобонинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Юртдошларимизнинг оила ҳақидаги фикри ўрганилди

Жавоблар эътиборни тортмасдан қолмайди.

Яқинда "Ижтимоий фикр" жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази томонидан репродуктив тизим, репродуктив саломатлик ва репродуктив ҳуқуқ мавзуларида ижтимоий сўров ўтказилди. У 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси ва Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг репродуктив саломатлигини сақлаш тўғрисида"ги Қонуни ижроси доирасида ташкил этилди.

Тадқиқот

Ўзбекистонда фуқароларнинг репродуктив дунёқарашидаги ўзгариш суръатлари, "репродуктив саломатлик" ва "репродуктив ҳуқуқ" ҳақидаги тушунчаларини мониторинг тартибида аниқлаш, оилани режалаштириш ҳамда аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш масаласида одамларимиз хабардорлиги тенденцияларини ўрганиш мазкур тадқиқотнинг асосий мақсадига айланди.

Унда республикамизнинг барча ҳудуди, шаҳару қишлоқларидан аҳоли қатламлари вакиллари, эркаклар ва аёллар, барча ёш тоифалари, турли миллат ҳамда эътиқод эгалари иштирок этди.

Тадқиқотда инсоннинг юриш-туриши, унинг қадр-қиммати, ахлоқи, эҳтиёжи, оила ва жамиятда асосий ўрин тутадиган ижтимоий муҳитидан келиб чиқилган ҳолда унинг репродуктив хулқ-атворига баҳо берилди. Натижада Ўзбекистон аҳолиси, айниқса, болаларнинг репродуктив тизимга бўлган эҳтиёжи энг муҳим кўрсаткич эканлиги аён бўлди. Зеро, айнан ёш авлоднинг хулқ-атвори ижтимоийлашув шароитлари, ҳаётий тажриба, қадриятлар, оиладаги урф-одатлар ва ахлоқий ҳолат, ёши катталарнинг репродуктив юриш-туриши меъёрлари таъсирида шаклланади.

Бинобарин, 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси доирасида оила институти, оналар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлаш, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, ижобий репродуктив тизимни шакллантириш соҳасида ягона давлат сиёсати олиб борилялти. Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан шу йил март ойида "Фуқароларнинг репродуктив саломатлигини сақлаш тўғрисида"ги Қонуннинг имзоланиши билан ушбу фаолият янги босқичга кўтарилди. Унда фуқароларнинг репродуктив саломатлигини сақлаш тизимини ривожлантириш ва такомиллаштириш; фуқароларда соғлом фарзандлар туғилишига нисбатан онгли ҳамда масъулиятли муносабатни шакллантириш; эркаклар ва аёлларнинг ўз репродуктив ҳуқуқларини амалга оширишида уларнинг имкониятлари тенглигини таъминлайдиган шароитларни яратиш; репродуктив саломатликни сақлаш соҳасида фуқароларнинг тиббий билимлари ҳамда тиббий маданиятини юксалтириш кабилар аҳолининг репродуктив саломатлигини сақлаш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари сифатида белгилаб берилди.

Жамоатчилик фикрини ўрганиш шуни кўрсатдики, Ўзбекистонда оилани мустаҳкамлаш, унинг фаровонлигини ошириш ва ижтимоий-маиший шароитларини яхшилаш, оналик ҳамда болаликни муҳофаза қилиш, аҳоли репродуктив саломатлигини сақлаш соҳасида тиббий хизматлар имкониятлари ва сифатини таъминлаш, болаларнинг туғилиши ҳамда вояга етиши учун қулай шароитлар яратиш йўлида кенг миқёсли ишлар олиб борилаётир.

Ўзбекистон жамиятида оила ҳар томонлама етук авлод улғаядиган энг муҳим ижтимоий институт сифатидаги мақомини сақлаб қолган. Фарзандлар эса энг асосий ҳаётий қадрият ва бахтли ҳамда мустаҳкам оила бўлиб ҳаёт кечиришнинг зарур шарти эканлиги яна бир бор ўз тасдиғини топди. Хусусан, респондентларнинг кўпчилиги (73,9 фоизи) "Фарзандлар борлиги оиланинг асосий мазмуни ва қадриятидир" деган қарашни тасдиқлаган.

Социологик тадқиқотда фуқаролардан оилада қанча фарзанд кўриш истаги борлиги ҳам сўралди. Маълум бўлишича, ўзбекистонликларнинг кўпчилиги уч (35 фоиз) ёки тўрт (30,8 фоиз) болали оилани афзал, деб билади. Ёшлар орасида бу борада қуйидагича қараш шаклланганн эътиборга лойиқ: 18 — 20 ёш гуруҳидаги респондентларнинг 57,1 фоизи, 21 — 30 ёш оралиғидагиларнинг эса 42 фоизи оилада уч нафар фарзанд кўришни хоҳлашларини билдирган. Беш ёки ундан кўп болали бўлиш орзусидагилар эса тадқиқот иштирокчиларининг 13,2 фоизини ташкил этган. Улар, асосан, Сурхондарё (34,8 фоиз), Хоразм (19 фоиз) ва Қашқадарё (18,8 фоиз) вилоятларида истиқомат қиладиган ҳамюртларимиздир.

Сўровда "Биринчи фарзандни дунёга келтиришда аёллар учун энг мақбул ёш қайси?" деган савол бўйича юртдошларимизнинг ижтимоий фикри ҳам аниқланди. Фуқароларнинг аксарияти аёллар тўнғич боласини 21 ёшдан 25 ёшгача бўлган даврда дунёга келтиришини тўғри, деб билади. Респондентлар фикрича, қизлар шу ёшда таълим олади, ҳомиладор бўлиш ва бола туғишга жисмонан ҳамда оналик учун руҳан етукликни ҳис этишга тайёр ҳисобланади.

Мониторинг натижаларида ўзбекистонликлар орасида фарзанд кўриш ўртасидаги танаффуслар бўйича хабардорлик даражаси етарлича эмаслиги ҳам ўз аксини топди. Тиббий амалиётда умумқабул қилинган меъёрларга мувофиқ, ушбу танаффус камида уч йил бўлиши кераклигидан респондентларнинг фақатгина ҳар иккинчиси (46,3 фоизи) хабардор экан. Бу аҳоли билан ушбу йўналишда доимий тизимли тарғибот ишларини олиб бориш зарурлигини кўрсатмоқда. Бинобарин, бу она ва бола саломатлигини таъминлаш имконини беради.

Юртимиздаги оилаларнинг кўпчилигида навбатдаги фарзандни дунёга келтириш тўғрисидаги қарор эр-хотинлар ўртасида келишилган ҳолда қабул қилинмоқда. Бунда оилада болалар сонини белгилаш (31,5 фоиз) асосий омиллардан бири саналади. Навбатдаги фарзанд кўришнинг энг асосий шартларидан бири, иштирокчилар фикрича, онанинг саломатлиги (22,5 фоиз) ҳисобланади. Оилаларнинг моддий таъминланганлик даражаси ҳам бу борада катта аҳамият касб этиши аниқланди. Фуқароларнинг 21,7 фоизи фарзандларни моддий таъминлай олиш, уларга яхши таълим бериш бўйича ўз имкониятларини олдиндан баҳолаб олади. Улар учун бу соғлом авлодни шакллантиришнинг муҳим шартидир.

Афсуски, аҳоли "репродуктив саломатлик" ва "репродуктив ҳуқуқ" каби тушунчалардан етарли даражада хабардор эмас. Сўровда қатнашганларнинг фақатгина 37,2 фоизи "репродуктив саломатлик" атамасини билишини қатъий тасдиқлагани, 23 фоизи эса "репродуктив ҳуқуқ" нима эканлигини билиши шундан далолат бериб турибди. Боз устига, ёшлар ўртасида бундай муҳим тушунчалардан бехабарлик кенг тарқалган. Чунки 18-19 ёшдаги сўров иштирокчиларидан фақатгина 19,1 фоизи "репродуктив саломатлик", 10,6 фоизи эса "репродуктив ҳуқуқ"дан хабари борлигини тасдиқлади. Шундай экан, ёшларнинг [illegible] тиббий фаққурли [illegible] риш, айниқса, навқирон авлод ўртасида соғлом турмуш тарзини шунтириш ишларини фаоллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар кўриш лозим. Бундай фаолият тиббиёт ходимлари билан ҳамкорликда қилиниши даркор.

Фуқароларнинг 75,1 фоизи бевосита ихтиёрий контрацепциядан фойдаланишга ижобий ёндашади. Айни чоғда ёшлар, эркаклар ва аёлларнинг контрацепцияга муносабати ҳам ўрганилди. 31 — 40 ёшгача бўлган эркакларнинг 18,2 фоизи, 21 — 30 ёш оралиғидагиларнинг 13,2 фоизи, 18 — 20 ёшдаги аёлларнинг 38,9 фоизи, 21 — 30 ёшдагиларнинг 17,6 фоизи салбий фикр билдирган.

Ўз навбатида, ўзбекистонликларнинг 59,5 фоизи ҳомиладорликни сунъий тўхтатишни ёқламайди. Тиббий кўрсатмалар мавжуд бўлган ҳолатлар бундан мустасно. Юқоридаги каби ёндашув замирида фуқароларнинг ахлоқий ва диний қарашлари, шунингдек, аёллар саломатлигига етказиладиган зарар ётибди.

Социологик тадқиқотга кўра, респондентларнинг 71,5 фоизи ҳар икки турмуш ўртоқ ҳам оилани эрта босқичидаёқ режалаштириш усулларини қўллаш-қўлламаслик бўйича бош қотириши керак, деб ҳисоблайди. Бундай фикр барча ёш тоифалари учун характерлидир. Ёшлар қатори катта авлод вакиллари ҳам эр-хотинларнинг ўзаро маслаҳати зарурлигини қайд этиб ўтган.

Жамоатчилик фикри мониторинги ўзбекистонликлар онгида оилани шакллантириш масаласида ижобий ўзгаришлар бўлаётганини намоён этди. Фуқаролар режалаштириш оилани қуриш ва мустаҳкамлашнинг зарурий ҳамда ижобий чораси эканлигини тушунишади. Сабаби, уларнинг айтишича, бу соғлом ва орзудагидек фарзандлар кўриш, уларни юқори ҳаёт сифати билан таъминлаш ҳамда яхши таълим бериш имконини беради. Тадқиқот давомида оилани режалаштиришга ишонган респондентлар сони кўпайгани аниқланди. Яъни 2019 йилда бундай истак билдирган иштирокчилар сони 72,5 фоизга етган. Ваҳолонки, 2018 йилда улар 63,8 фоизни ташкил этган эди.

Умуман олганда, сўров натижалари давлат томонидан оналик ва болаликни сақлаш, фуқароларнинг репродуктив ҳуқуқларини амалга ошириш кафолатлари, аҳолини репродуктив саломатлик ва оилани режалаштириш тўғрисида ишончли ва тўлиқ ахборот билан таъминлаш бўйича самарали чора-тадбирлар қабул қилинаётганини тасдиқлади. Ўзбекистонликларнинг мутлақ кўпчилиги давлатнинг ушбу соҳадаги сиёсатини қўллаб-қувватлашти.

"Фуқароларнинг репродуктив саломатлигини сақлаш тўғрисида"ги Қонуннинг қабул қилиниши эса бу борадаги ишларни янги сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарди. Аҳолининг тиббий билимлари ва маданиятини юксалтириш, фуқароларда болаларни дунёга келтиришга масъулиятли ёндашиш ҳиссини шакллантириш, жамиятда репродуктив саломатликни сақлаш ва мустаҳкамлашга қаратилган ҳаёт тарзини оммалаштириш.

«Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази материаллари асосида Саиджон МАХСУМОВ тайёрлади.

Маданият хабарлари

Бобурнинг Римдаги ғалабаси

Ўзбекистон давлат консерваторияси магистранти Бобур Мирсаидов Италиянинг Рим шаҳрида бўлиб ўтган "Primavera Romana" халқаро мусиқачилар танловида фахрли биринчи ўринни қўлга киритди.

— Шогирдимиз ютуғидан жуда хурсандмиз, — дейди унинг устози, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси Мунира Аминова. — Албатта, бунинг замирида давлатимизнинг ғамхўрлиги мужассам.

«Қара Жорға» эътироф этилди

Испаниянинг Ллорет де Мар шаҳрида бўлиб ўтган "Баҳор симфонияси" кўрик-танловида Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти талабалари ҳам фаол иштирок этди.

22 давлат ёшлари қатнашган санъат анжуманида олий ўқув юрти концертмейстери Аэлберген Отегенов томонидан яратилган "Қара Жорға" ("Black Horse") асари биринчи ўринга лойиқ, деб топилди.

— Албатта, бу бутун жамоамизнинг, устозларимизнинг ютуғи, — дейди А. Отегенов. — Бундан кейин ҳам юксак марраларга эришиш йўлида астойдил ҳаракат қиламиз.

Д. СОДИҚОВ
(«Халқ сўзи») тайёрлади.

Ғамхўрлик

Адашганларга тўғри йўл кўрсатиш, қилган ножўя хатти-ҳаракатларини кечириб, фаол жамиятга қайтишига имкон бериш — халқимизга хос фазилатлардан.

Президентимизнинг Наврўз умумхалқ байрами арафасида имзолаган "Жазо муддатини ўтаётган, қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлган ва тузалиш йўлига қатъий ўтган бир гуруҳ шахсларни афв этиш тўғрисида"ги Фармони билиб-билмай хато қилган ана шундай фуқароларни соғлом ҳаётга қайтаришда муҳим дастуриламал бўлди.

Мазкур ҳужжат билан афв этилганлар, уларнинг оила аъзолари кўрсатилган бундай ғамхўрликдан жуда хурсанд. Буни қуйидаги дил сўзларидан ҳам билиш мумкин.

«Энди ҳаётимни бутунлай янгитдан бошлайман»

Холбуви ЎРИНБОЕВА,
(Жиззах вилояти):

— Ўғлим Дилшод Ўринбоев бундан роппа-роса икки йил муқаддам Жиноят кодексининг тегишли моддасига асосан судланиб, 4 йилу 1 ойга озодликдан маҳрум қилинган эди. Мен ҳам, турмуш ўртоғим ҳам пенсиядамиз. Асосий боқувчимиз ўғлим бўлгани учун анча қийналиб қолдик. Айниқса, келиним ва невараларимни кўриб, баттар сиқилардим.

Ўғлим билан учрашгани борганимда қилган ишларидан чин дилдан пушаймон эканини қайта-қайта такрорларди. Шу нолалари бежиз кетмаганидан хурсандмиз. Байрам арафасида Президентимиз томонидан имзоланган Фармонда ўғлим ҳам борлигидан жуда севиндик. Орадан бир неча кун ўтиб, фарзандим уйга кириб келди. Ҳеч кимни, бир муддат бўлса-да, оиласидан, ота-онасидан айирмасин экан.

Ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари ўғлимга иш ҳам топиб беришди. Бундай бағрикенглик, кечиримлилик фақат фарзандимга эмас, балки бутун бир оиламизга қувонч бағишлади.

Носиржон БОЙДАДАЕВ,
(Наманган шаҳри):

— Тушуниб-тушунмай интернет тармоғидаги тақиқланган сайтга кириб, ножоиз ишга қўл урганим, шу аснода қонунга хилоф ҳаракатларим учун суд ҳукми билан беш йилдан кўпроқ муддатга озодликдан маҳрум қилингандим. Ўшанда яқинларим, айниқса, онажонимнинг зор-зор йиғлаб қолгани кечагидек кўз ўнгимда.

Бу дунёда эркинликда, оиланг бағрида яшашдан каттароқ бахт йўқлигини юракдан ҳис қилдим. Менга шу бахтни, шу имкониятни берган Президентимизга, халқимизга раҳмат.

Энди ҳаётимни бутунлай янгитдан бошлайман. Мана, яқинда вилоятимизда ўтказилган меҳнат ярмаркасида қатнашиб, ўз касбим бўйича иш топишга ҳам муваффақ бўлдим. Жамиятда муносиб ўрин топиб, мазмунли умр кечиришни қатъий ният қилганман.

«Халқ сўзи».

("Халқ сўзи"нинг навбатдаги сони 7 апрель, якшанба куни чиқади).

O'ZSANOATQURILISHBANK

Замонавий технопарк

Қулай инвестициявий муҳит ва эркин шарт-шароит. Булар бизнес юритиш, тадбиркорлик ҳаракатини ривожлантириш, ишончли сармоявий ҳамкорлар топишда энг муҳим омил саналади. Шу боис кейинги йилларда юртимизда мазкур йўналишдаги ишларга устувор аҳамият қаратилиб, ишбилармонларга кенг имкониятлар тақдим этилмоқда. Пойтахтимизнинг Шайхонтоҳур туманида фойдаланишга топширилган кўп тармоқли "Оқлон" технология парки шундай саъй-ҳаракатлар мевасидир. Бинобарин, бу ерда амалга ошириладиган лойиҳалар аҳоли даромадларини кўпайтириш баробарида, иқтисодиётимиз равнақига ҳам муносиб ҳисса қўшиши, шубҳасиз.

Молия муассасаларида

Президентимиз Шавкат Мирзиёев ўтган йилнинг август ойида пойтахтимиз туманларидаги бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан танишиш жараёнида "Оқлон" технология паркини барпо этиш бўйича топшириқлар берган эди. Шундан сўнг, яъни 2018 йилнинг 7 ноябрида Вазирлар Маҳкамасининг "Кўп тармоқли "Оқлон" технология паркини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилиниб, унда инвестицияларни фаол жалб этиш учун шарт-шароитлар яратиш, рақобатдош маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда технология паркларини ривожлантиришни янада қўллаб-қувватлаш орқали янги иш ўринлари яратиш каби аниқ вазифалар белгилаб берилди.

Қарор асосида Шайхонтоҳур туманида бўш турган ер участкасининг умумий майдони 1,8 гектар бўлган қисми "Ўзсаноатқурилишбанк" АТБнинг инвестиция компанияси — "PSB Capital" масъулияти чекланган жамиятига кўп тармоқли технология паркини ташкил этиш учун ажратилди. Орадан кўп ўтмай, бўш майдонда тўртта замонавий ишлаб чиқариш объекти қад ростлади. Ишлаб чиқарувчилар талабларига мос коммуникация инфратузилмаси барпо этилди, ҳудуд ободонлаштирилди.

— Мазкур объектни қуриш ишларига ўтган йилнинг октябрь ойи охирларида киришилган эди, — дейди "PSB Capital" масъулияти чекланган жамияти раҳбари Неъматжон Дадажонов. — Бунёдкорлик жараёнида маҳаллий маҳсулотлардан унумли фойдаланилгани туфайли олти ой ичида иш якунига етказилди.

Технопарк ҳудудида умумий қиймати 110 миллиард сўмлик учта лойиҳа рўёбга чиқарилиши кўзда тутилган. Натижада 1000 та иш ўрни яратилади. "Colmet engravo" масъулияти чекланган жамияти томонидан рангли металлардан турли маҳсулотлар ишлаб чиқариш ташаббуси — шулардан бири. Умумий қиймати 30 миллиард сўмни ташкил этувчи мазкур лойиҳа натижасида йилига 20 миллиард сўмлик юқори қўшимча қийматга эга маҳсулот тайёрланади. Биргина шу жамиятнинг ўзида 190 киши ишли бўлади.

— Янги очилган "Оқлон" технология паркида рангли металларга ишлов бериш ва улардан турли қандиллар, самоварлар ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўймоқчимиз, — дейди жамият раҳбари Файзулла Ҳамроев. — Ўйлаймизки, улар маҳаллий аҳолига ҳам, хорижлик сайёҳларга ҳам маъқул келади. Шу билан бирга, келгусида экспорт қилишни режалаштирганмиз.

Замонавий мажмуадаги санитария-гигиена воситалари ишлаб чиқаришга мўлжалланган "Lider kosmetik" масъулияти чекланган жамияти хусусида ҳам худди шундай фикр билдириш мумкин. Ушбу лойиҳага 35 миллиард сўм миқдорида маблағ йўналтирилади. Натижада 260 та иш ўрни яратилади.

Корхона раҳбари Худоёрхон Мадалиевнинг айтишича, ҳозирги кунгача ҳавони тозаловчи аэрозол воситалари республикамиз бўйича фақат битта корхонада ишлаб чиқариларди. Бу — иккинчи корхона. Мамлакатимизда бундай маҳсулотлар импорти учун йилига 22 миллион доллар сарфланишини назарда тутсак, тадбиркорлик субъекти келажакда бозорда ўз ўрнини топа олади, дейишга асослар етарли. Қолаверса, мазкур ишлаб чиқариш субъекти фойдаланишга топширилгач, 15 миллион доллар сарфлашга ҳожат йўқ. Корхонага энг замонавий ускуналар харид қилинган. Улар айни пайтда монтаж жараёнида.

Копток ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган "Overbridge" масъулияти чекланган жамиятига жами 45 миллиард сўмлик маблағ йўналтирилган. Шундан 3 миллион АҚШ доллари хитойлик инвестор томонидан киритилган тўғридан-тўғри сармоядир.

Инвестор яна бир ташаббус билан чиқди. Гап шундаки, у дастлабки кунда ишлаб чиқариладиган маҳсулотни болажонларга совға қилмоқчи. Бунинг сабабини эса Чанг Пин қуйидагича изоҳлади:

— Биласизми, корхонамиз "1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни"да очилиши кўзда тутилган. Айни сабабли шундай қарорга келдик. Яна бир эътиборли жиҳати, корхонамиз Марказий Осиёда саноатнинг мазкур йўналишида фаолият олиб борадиган биринчи лойиҳадир. Бу эса, ўз-ўзидан, бизга экспорт имконини беради.

Корхонамиз кунига 6 мингта копток ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. Маҳсулотимизнинг 40 фоизини ички, қолганини ташқи бозорда сотиш режалаштирилган. Ҳозирча хом ашёнинг салкам ярми хориждан келтирилади. Лекин келгусида уни тўлиқ маҳаллий бозордан харид қиламиз.

Қайд этиш керакки, ушбу лойиҳалар самарали амалга ошишида мамлакатимиз тижорат банклари томонидан тақдим этилаётган хорижий кредит линияларининг ҳам ўзига хос ўрни бор. Хусусан, "Lider kosmetik"ка Туркия "Эксимбанк"и, "Colmet engravo"га эса Хитой давлат тараққиёт банкининг хорижий кредит линиялари жалб этилади.

Ушбу ҳудуд яқиндагина каровсиз, бўш ва назардан четда қолаётган ташландиқ жой эди. Буни қарангки, давлатимиз раҳбарининг ташаббуси, "Ўзсаноатқурилишбанк" жамоаси саъй-ҳаракати, хорижий ҳамкорлар кўмаги билан эндиликда мазкур маскан обод ва самарали ишлаб чиқариш қувватларига эга манзилга айланди. Замонавий технопаркда рўёбга чиқарилаётган лойиҳалар тез орада кўплаб одамлар турмушига барака олиб кириши, иқтисодиётимиз ривожига ижобий таъсир кўрсатиши билан ғоятда аҳамиятлидир.

Д. МУРОДОВ.

Реклама ўрнида

Хизматлар лицензияланган.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 456. 59 932 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ISSN 2010-8788

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор А. Исмаилов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — О. Файзиев.
Навбатчи — Д. Каримов.
Мусаҳҳиҳ — С. Исломов.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎзА якуни — 00.20 Топширилди — 02.20 1 3 4 5 6